HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

חסור. דבלע הימר מחיסור: **עילאה גבר.** העליון נוטל הלכך מס לתוך זונן לחסור שהעליון ממממו למחתון והרי שניהן חמין ובלעי מהדדי וזונן לתוך מס מותר שהעליון מגנגו למחתון ולח בלעי: **ושמואל אמר מפלאה גבר.** הלכך מס לתוך זונן מותר ובזונן לתוך מס חסור. ולפ על גב דהילכתא כרב בחיסורין (ו) בהא הילכתא כשמואל דהא תניא תרתי מתני' כוותיה כדלקמן: **והדר מרתם ומחמם ליה לרוטב. דהוי ללי מחמת דבר אחר: לקורי מיקר ליה ולחמי יטול את מקומו ולא גרסינן בקולף את מקומו פגיח: לסולת דהדר סודרניה.** לסולת דאבר בסיבוחיו: **הדר סודרניה.** לשון חסור חמור (ז) ליה: **ולחמי יקמוץ** והכא נמי לא גרס **ניטול את מקומו פגיח: [לזונן הוח].** לדקורי קל מיקר ליה. וקלידה מיהא בעיא לחפיליו זונן גמור הוא הפסח מאחר שנללה ויבא אחי אפסר ללא עייל ביה סיכת השמן פורתא: **וזונן לחוך חס חסור. גלגל תחלה גבר: עד דמיקר ליה.** קודם שיטעון בלע כל דהו: **לבוש.** בחומך: **הרי הוא כמבושל.** ואם נכבשו מיסור והיתר יחד (ב) כולן לחסורין: **אחין נאכל מחמת מלחו.** שהמליחו הרבה עד שמקדים טעמו מחמת מלחו קלת ואינו לחוי לאוכלו אלא אם כן היה מדיחו. והאי אין נאכל אלא אחין שוס אדם יכול לאוכלו אלא כיון שנתקלקל טעמו אינו נאכל מחמת מלחו קרי ליה ואסור: **למלח.** כותח ואית ביה נסיובי דחלבא: **מפשרוניא.** מקום: **ונא אמרן.** דללי בקלידה סגי ליה אלא דליח ליה פילי פילי קרבנ"ם: **ואי מיפבל.** בר גוללא בחבלי חסור דחבלי מרככי ליה ומייבי ובלעי לכותחא ובר גוללא זונן הוא כדמפרש: גבר

תנן נטף מרוטבו **על** החרם בו'. מריעא דקתני נגע בחרסו של תנור יקלוף את מקומו ליכא לאקשויי אפי' למאי דס"ד בחרס זונן אם טוב עו"ש ויו"ד סימן קמג טוש"ע יו"ד סימן צא סעיף ד וסימן קה סעיף ג:

כב ג ד מיי' שם הלכה יח סמג שם טור עו"ש יו"ד סימן צא סעיף ה:

כג ה מיי' שם הלכה יט סמג שם טור עו"ש שם סעיף ז:

אסור צונן לתוך צונן דברי הכל מותר חם לתוך צונן וצונן לתוך חם רב אמר עילאה גבר ושמואל אמר תתאה גבר תנן נטף מרוטבו על החרם וחזר אליו יטול את מקומו קא סלקא דעתך בחרס צוננת בשלמא לרב דאמר עילאה גבר משום הכי יטול את מקומו דאוזל רוטב מרתח ליה לחרם והדר חרם מרתח ליה לרוטב וכי הדר רוטב אפסח קא מטוי פסח מחמת חמימותא דחרם ורחמנא אמר [1]צלי אש ולא צלי מחמת דבר אחר אלא לשמואל דאמר תתאה גבר חרם כיון דצונן הוא אקורי מיקר ליה לרוטב אמאי יטול את מקומו כדאמר רבי ירמיה אמר שמואל בסולת רותחת הכא נמי בחרם רותח תנן נטף מרוטבו על הסולת יקמוץ את מקומו קא סלקא דעתך בסולת צוננת בשלמא לרב דאמר עילאה גבר משום הכי יקמוץ את מקומו דמרתח לה לסולת דהדר הודרניה והדרא סולת ומרתחא ליה לדידיה וקא מטוי רוטב מחמת חמימותא דסולת ורחמנא אמר צלי אש ולא צלי מחמת דבר אחר אלא לשמואל דאמר תתאה גבר כיון דצוננת היא אקורי קא מיקר ליה למה לי יקמוץ את מקומו [2](תסגי ליה ביטול את מקומו) א"ר ירמיה אמר שמואל בסולת רותחת תנן סכו בשמן של תרומה אם חבורת כהנים יאכלו אם של ישראל אם חי הוא ידיחנו אם צלי הוא יקלוף את החיצון בשלמא לרב דאמר עילאה גבר אמטו להכי סגי ליה בקליפה משום דעילאה צונן הוא אלא לשמואל דאמר תתאה גבר כיון דחם הוא מבלע בלע אמאי סגי ליה בקליפה ניתסר לגמרי שאני סיכה דמשהו הוא דעבידא תניא כוותיה דשמואל [3]א"חם לתוך חם אסור וכן צונן שנתן לתוך חם אסור חם לתוך צונן וצונן לתוך צונן מדיח חם לתוך צונן מדיח כיון דחם הוא אדמיקר ליה אי אפשר דלא בלע בלע פורתא קליפה מיהא ניבעי אלא אימא [4]חם לתוך צונן קולף צונן לתוך צונן מדיח תניא אידך בשר רותח שנפל לתוך חלב רותח וכן צונן שנפל לתוך חם אסור חם לתוך צונן וצונן לתוך צונן מדיח חם לתוך צונן מדיח כיון דחם הוא אדמיקר ליה אי אפשר דלא בלע בלע פורתא קליפה מיהא ניבעי אלא אימא חם לתוך צונן קולף צונן לתוך חלב רותח וכן צונן שנפל לתוך חם אסור חם לתוך צונן וצונן לתוך צונן מדיח חם לתוך צונן מדיח כיון דחם הוא אדמיקר ליה אי אפשר דלא בלע בלע פורתא קליפה מיהא ניבעי אלא אימא חם לתוך צונן קולף צונן לתוך צונן מדיח אמר מר צונן לתוך צונן מדיח אמר רב הונא לא שנו אלא שלא מלחו אבל מלחו אסור [5]דאמר שמואל [6]מליח הרי הוא כרותח כבוש הרי הוא כמבושל אמר רבא הא דאמר שמואל מליח הרי הוא כרותח (וכו') [7]לא אמרן אלא שלא נאכל מחמת מלחו אבל נאכל מחמת מלחו לא [8]ההוא בר גוזלא דנפל לכדא דכמכא שרייא רב חיננא בריה [9]דרבא מפשרוניא אמר רבא מאן חכים למישרא מילתא כי הא אי לאו רב חיננא בריה [9]דרבא מפשרוניא דגברא רבה הוא אמר לך כי אמר שמואל מליח הרי הוא כרותח שאין נאכל מחמת מלחו האי נאכל מחמת מלחו [10]והני מילי חי אבל צלי בעי קליפה ולא אמרן אלא דליח ביה פילי אבל אית ביה פילי אסור ואי מתובל בתבלי אסור אמר רב בשר

וכגון שנכבו אחר שנללו ולא נתחתא בתנור אחר סיכה כלל שאם לא כן ע"י רתיחת התנור היה נגלא אפי' למאן דאמר עילאה גבר: **תניא** אידך בשר רותח כו'. תימה הא תו למה לי להכיחה ותומר ר"ת דקמ"ל דאפילו חלב אחי דאע"ג דאם לתוך זונן נעי קליפה בדבר שיכול לעשות קליפה בדבר דלא שייך קליפה כמו בחלב מותר מדלא קתני מיקורא גבי חלב כדקתני קליפה גבי בשר וריב"ח חולק בזה ומצריך שאיש כדי קליפה:

מתי

בא א ב מיי' פ"ע מהל' מ"א הלכה ז סמג לאוין קמג טוש"ע יו"ד סימן צא סעיף ד וסימן קה סעיף ג:

כב ג ד מיי' שם הלכה יח סמג שם טור עו"ש יו"ד סימן צא סעיף ה:

כג ה מיי' שם הלכה יט סמג שם טור עו"ש שם סעיף ז:

תורה אור השלם

ו. וְאֶבְלוּ אֶת הַבָּשָׂר בַּלַּיְלָה הַזֶּה צְלִי אֵשׁ וּמַצּוֹת עַל מְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ: שמות יב ח

רבינו חננאל

צונן לתוך צונן דברי הכל מותר חם לתוך צונן וצונן לתוך חם רב אמר עילאה גבר ושמואל אמר תתאה גבר. תנן נטף מרוטבו על החרם וחזר עליו יטול את מקומו. קס"ד בחרס צוננת בשלמא לרב דאמר עילאה גבר כיון דרוטב חם הוא בעידנא דנטף על החרס והוא צונן ארתחיה לחרס ונעשה חם, והדר חרס אחים ליה לרוטב וכי הדר רוטב אביושרא דפסח, אשתכח דפסח קמטרי מחמת חמימה דחרס והוה ליה צלי מחמת דבר אחר, ורחמנא אמר צלי אש ולא צלי מחמת דבר אחר. אלא לשמואל דאמר תתאה גבר, כיון דחרס צונן הוא אקורייה קא מיקר ליה לרוטב אמאי תנינן יטול את מקומו. ומשני בחרס רותחת היא מתני' והוא חם לתוך חם. תנן נטף מרוטבו על הסלת יקמוץ את מקומו קס"ד בסלת צוננת וכו' עד לשמואל ביטול את מקומו סגיא אמאי יקמוץ. ושני ר' ירמיה בסלת רותחת. ת"ש ממתני' סכו לפסח בשמן של תרומה, אם חבורת כהנים יאכלו, ואם חבורת ישראל אם חי הוא ולא נצלה עדיין ידיחנו, ואם צלי יקלוף את מקומו החיצון ומותר אפי' לישראל. בשלמא לרב כיון דשמן צונן הוא אקורי קא מיקר ליה לפסח ובקליפה סגי ליה. אלא לשמואל כיון דפסח חם הוא, מחמם ליה לשמן ונעשה חם בחם דלדברי הכל אסור אמאי תני יקלוף את החיצון. ודחינן שאני סיכה דמשהו עבדי, וכיון שהוא מועט אינו נבלע אלא בחיצון בלבד. תניא כותיה דשמואל בשר רותח שנפל לתוך חלב רותח וכן צונן לתוך חם אסור. חם לתוך צונן קולף צונן לתוך צונן מדיח. והא דתני צונן לתוך חם וצונן לתוך צונן לא שנו אלא שאינו מלוח אבל מלוח אסור. דאמר שמואל מליח הרי הוא כרותח כבוש הרי הוא כמבושל. והני מילי דאמר שמואל מליח הרי הוא כרותח מליח שאינו נאכל מחמת מלחו, כלומר הוא מלוח הרבה. אבל אם נאכל מחמת מלחו לא. ויקי"ל כותיה דשמואל דתניא כותיה. ורב הונא

מוסף תוספות

א. וכמו חם לתוך צונן והואיל ואינו אוסר אלא כדי קליפה בעינן זה אין חילוק בין עילאה לתתאה. מוס' שלמן. ב. דא"כ אמאי קתני חרס טפי משאר דברים. שם. ג. דהיכן דיבר באיסור שלא למנוייו. שם. ד. והשתא אתיא מסקנא דפירכא שפיר וכו' שהרי הרוטב (נמי) נא הוא כדפר' ולהכי צריך שיטול את מקומו. שם. ה. ומכלל זה אנו יודעים על נא. שם. ו. שהרי תחילתו נא הוא. שם.

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה לסולת וכו' סחוט הסי"ד ותמ"ר מ"ה אקורי קא מיקר ליה ותמאי יקמוץ: (ג) ד"ה הרי הוא וכו' כולו אסור הסי"ד:

לעזי רש"י

קרבצ"ש [קריבצי"ש]. סדקים (על גבי בשר צלוי).

מוסף רש"י

מליח הרי הוא כרותח. שאם נמלח עם קֶלַח, הרי הוא כשבר בלול נקריים למלב מעיה ותמחו לאכול אותו כשבר לעועס (האזרה סי' קס). **כבוש.** בחומך ותבלין וכבש בהן מיסור והיתר יחד, שוליי"ר בלע"ז (חולין צז:). **הרי הוא כמבושל.** לפי שתחוך החומך מוציא את הדם ומופה כמו מלח ולפיכך אם ישים מתיכה כשר בלול מליח בחומך כדי למנוע הדם ויש עמה מתיכת מיסור, הרי הוא כלילו ונתבשלו יחד ושמיהן לסורין (האזרה שם). **אי.** שאם מלח הכשר בקערה דמי כלילו בשלו בקלידה בלול מלחיה ותמחו לאכול אותו בשר לעועס ולפילו לא, מלח ימכרנו לגוי והקערה אין לה תקנה עד שיגעילנה (שם). **שלא נאכל מחמת מלחו.** אינו נוח ליאכל מרוב מלח שבו עד שצריך ומדימין אותו במים כעין מליחת בשר להלציע (חולין קיב.). **שרייא רב חיננא.** אע"פ שהכותח מליח הוא (שם). **האי נאכל מחמת מלחו.** לעולם נאכל מחמת מלחו הוא (שם). **בעי קליפה.** מלמעלה קכיב (שם). **אבל אית ביה פילי.** נקעים והוא לאי לא סגיא ליה בקליפה לפי שמולע דרך הנקבים וכולו לאסור (שם). **ואי מתובל בתבלי אסור.** התבלין שנתבשלו עמו מרככין אותו ונותן לבתוכו הרוטב וכשנפל לכותח היה למח לבלוע ובלע (שם).

מוסף תוספות

א. וכמו חם לתוך צונן והואיל ואינו אוסר אלא כדי קליפה בעינן זה אין חילוק בין עילאה לתתאה. מוס' שלמן. ב. דא"כ אמאי קתני חרס טפי משאר דברים. שם. ג. דהיכן דיבר באיסור שלא למנוייו. שם. ד. והשתא אתיא מסקנא דפירכא שפיר וכו' שהרי הרוטב (נמי) נא הוא כדפר' ולהכי צריך שיטול את מקומו. שם. ה. ומכלל זה אנו יודעים על נא. שם. ו. שהרי תחילתו נא הוא. שם.